

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **D. K.**, zastoupený Mgr. Elinou Yurchykovou, advokátkou, se sídlem Školní 5335, Chomutov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, poštovní schránka 21/OAM, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. srpna 2014, č. j. OAM-161/ZA-ZA08-K07-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. srpna 2015, č. j. 29 Az 36/2014 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Elině Yurchykové, advokátce, se sídlem Školní 5335, Chomutov, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce, ročník 1971, podal 9. dubna 2014 žádost o mezinárodní ochranu, v níž a v následném pohovoru uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, téže národnosti, svobodný, v ČR má družku. V posledních 10 letech pobývá v ČR, předtím žil na západě Ukrajiny ve Lvovské oblasti, kde dosud žije jeho matka. Je ateista, nikdy nebyl politicky organizován, problémy s úřady v zemi původu nikdy neměl, vojenskou službu nevykonal, protože studoval. Má nedokončené vysokoškolské vzdělání v oboru radioelektronický konstruktér, pracuje jako opravář elektra. Vlast opustil v r. 1999, odjel za prací. Jako důvod své žádosti označil snahu o legalizaci zdejšího pobytu. V r. 1999 si zařídil dlouhodobější pobyt, který si prodlužoval, pak o něj již nežádal, chtěl odjet domů, ale neodjel, odkládal to, nelegálního pobytu si byl vědom. Legalizace ale byla složitá, když ho poprvé chytila policie, nestačil do tří dnů požádat o azyl, ale podruhé již ano. Návratu do vlasti se obává, je tam chaos, možná bude i válka. V ČR je již mnoho let a na Ukrajině ztratil veškeré kontakty.

[2] Žalovaný správní orgán rozhodnutím č. j. OAM-161/ZA-ZA08-K07-2014 ze dne 20. srpna 2014 rozhodl, že se žadateli mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, neuděluje. Žalobce napadl citované rozhodnutí žalobou podanou ke Krajskému soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Krajský soud žalobu výše uvedeným rozsudkem zamítl.

[3] Proti rozhodnutí krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) dne 15. října 2015 kasační stížnost, kterou následně doplnil prostřednictvím své soudem ustanovené zástupkyně podáním ze dne 3. prosince 2015. Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Přijatelnost kasační stížnosti, resp. přesah svých vlastních zájmů spatřuje stěžovatel v zásadním pochybení krajského soudu s dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatele. Konkrétně namítal, že krajský soud nevzal v úvahu změnu situace na Ukrajině, na části jejíhož území probíhá válečný konflikt, situace tam je vyhrocená, policejní složky nefungují, lidé jsou pod hrozbou vysokých trestů posíláni do války, hrozí jim ztráta života či invalidita, přitom zdravotní péče na Ukrajině je na velmi nízké úrovni. Podle žalobce mu správní soud a žalovaný nemohou vytýkat absenci politické činnosti, když na Ukrajině již 15 let nežije. Ve svém původním bydlišti na západní Ukrajině již žádný domov nemá, nemá se kam vrátit. Soud ani žalovaný – v rámci posuzování důvodů pro udělení tzv. humanitárního azylu – nijak nepřezkoumávaly jeho zdravotní stav a spokojily se pouze s tvrzením ze správního spisu, že se stěžovatel cítí zdravý. Soud a správní orgán se měly vyjádřit k tomu, zda je navrácení stěžovatele do vlasti spravedlivé a lidské. Při posuzování důvodů pro tzv. doplňkovou ochranu soud jen převzal argumentaci žalovaného, přitom nevzal v úvahu, že vzhledem k situaci na Ukrajině je vážně ohrožen jeho život; východní oblasti Ukrajiny nejsou pod kontrolou vládních orgánů, řadí tam ozbrojené bandy a státní orgány nejsou s to poskytnout občanům pomoc a ochranu. Odůvodnění rozsudku krajského soudu neodpovídá zjištěnému skutkovému stavu; soud se nijak nevypořádal se skutečnostmi, které tvrdil žalobce, a opřel se pouze o údaje ze správního spisu.

[4] Nejvyšší správní soud došel k závěru, že nebyla splněna podmínka přijatelnosti kasační stížnosti, tedy její přesah vlastních zájmů stěžovatele, a proto ji svým rozhodnutím odmítl. Ač by takové usnesení nemuselo podle § 104a odst. 3 s. ř. s. vůbec obsahovat odůvodnění, Nejvyšší správní soud přesto stručné odůvodnění připojuje.

[5] Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ představuje neurčitý právní pojem, kterým je v ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 2) vykládán tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Stěžovatel přijatelnost kasační stížnosti spatřoval v nejobecnější rovině právě v důvodu vymezeném pod bodem 4, omezil se však pouze na vágní tvrzení týkající se situace na Ukrajině, jež obdobně uplatňoval i v řízení před žalovaným a krajským soudem.

[6] Pouhý obecný nesouhlas s aktuální vnitropolitickou situací na Ukrajině a vágní tvrzení o nemožnosti dovolat se ochrany státních orgánů před bandami operujícími na východě Ukrajiny, odkud stěžovatel nepochází, jistě nenaplnuje podmínky § 12 písm. a) a b), ani § 14a zákona o azylu. Daná ustanovení totiž vyžaduje existenci pronásledování, resp. odůvodněného strachu z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. července 2005 č. j. 3 Azs 303/2004 - 79), resp. hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy. Sám stěžovatel však žádné potenciální pronásledování ve smyslu zákona o azylu v kasační stížnosti, ani konkrétní hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy nezmnínil. Problematikou služby v armádě, resp. jejího odmítání jakožto azylově relevantního důvodu (přitom stěžovatel ani neuvádí, že by mu konkrétně hrozil odvod nebo že by odmítal službu ve zbrani z důvodů svědomí nebo náboženského vyznání) se Nejvyšší správní soud zabýval

pokračování

opakovaně, např. již v rozsudku ze dne 29. března 2004 č. j. 5 Azs 4/2004 - 49 či v rozsudku ze dne 7. srpna 2012 č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, kde uvedl: „*Samotné odmítní odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.*“ Branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany. Tyto závěry plně dopadají i na nyní projednávanou věc, přičemž stěžovatel nenaplnil podmínky, za jejichž splnění by povolání k výkonu vojenské služby představoval pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.

[7] Co se týče ekonomických důvodů, jejich irelevanci z hlediska udělení mezinárodní ochrany Nejvyšší správní soud předestřel např. již v rozsudku ze dne 31. října 2003 č. j. 4 Azs 23/2003 - 65. Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti zabýval také bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, a tudíž musí žadatelé o mezinárodní ochranu prokázat dostatečnou míru individualizace dopadů probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Nejvyšší správní soud uvedl, že „*na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.*“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, či usnesení ze dne 25. března 2015 č. j. 3 Azs 259/2014 - 26). Stěžovatel v nyní projednávaném případě žádné individualizované nebezpečí plynoucí pro něj z ozbrojeného konfliktu probíhajícího na Ukrajině netvrdil (i o možnosti povolání k výkonu vojenské služby hovořil velmi obecně, bez konkrétních okolností vztahovaných ke své osobě). Proto také zjevně nelze hovořit o splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany, stanovené § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud přitom nepřehlédl ani skutečnost, že stěžovatel pochází ze západní oblasti Ukrajiny, kam izolovaný ozbrojený konflikt nezasahuje a kam nezasahoval ani v době rozhodování žalovaného, což vyplývá ze zpráv o zemi původu shromážděných v řízení o udělení mezinárodní ochrany, které Nejvyšší správní soud považuje za dostatečné i z hlediska ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů; ani tyto podklady stěžovatel nějakou konkrétní námitkou nezpochyboval.

[8] Jelikož stěžovatel neuvedl žádnou skutečnost, svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, nedopadá na něj čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. srpna 2005 č. j. 2 Azs 343/2004 - 56, č. 721/2005 Sb. NSS).

[9] K tvrzení o nedostatečném odůvodnění nesplnění podmínek humanitárního azylu postačí zopakovat, že na udělení humanitárního důvodu právní nárok není a že záleží na správní úvaze o důvodech hodných zvláštního zřetele; takové však stěžovatel netvrdil, ostatně i v kasační stížnosti se omezil na nekonkrétní námitku, že nebyl zkoumán jeho zdravotní stav, žádné zdravotní obtíže však netvrdil, ani nevyvracel své tvrzení ze správního řízení o tom, že se cítí zdráv.

[10] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti. Současně Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se krajský soud nedopustil ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročež kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[11] Obdobně, v obdobné věci, rozhodl Nejvyšší správní soud v nedávném usnesení č. j. 6 Azs 86/2015 - 31 ze dne 17. června 2015 či v usnesení č. j. 6 Azs 113/2015 - 30 ze dne 4. srpna 2015.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[13] Nejvyšší správní soud ustanovil stěžovateli právní zástupkyní advokátku. Podle § 35 odst. 8 část věty první za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, ustanovená zástupkyně stěžovatele uplatnila úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (návrh ve věci samé – kasační stížnost, resp. její doplnění), za nějž jí náleží odměna ve výši 3 100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč. Ustanovená zástupkyně konstatovala, že není plátcem daně z přidané hodnoty, výsledná částka se tudíž nezvyšuje o daň z přidané hodnoty. Odměna bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena v přiměřené jednoměsíční lhůtě. Ustanovená zástupkyně kromě toho uplatnila ještě úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (převzetí a příprava zastoupení), odměnu a režijní paušál za tento úkon jí však Nejvyšší správní soud nepřiznal, neboť uvedený úkon podle citovaného ustanovení advokátního tarifu spočívá v první poradě s klientem, a tu ustanovená zástupkyně podle obsahu spisu ani netvrdila, ani nedoložila.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. prosince 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu